

JAARGANG 19

FEBRUARI 2022

NR. 2 - 200

R

ECHTSTREEKS

MAANDBLAD VOOR EVANGELISATIE EN GELOOFSOPBOUW

2000

DEZE MAAND:

3 VAN DE REDACTIE

Nummer 200

4 ZIE, IK KOM SPOEDIG

Slot - Openbaring 3:11

6 JAKOB

als beeld van Christus, de Goede Herder

Ik ben de goede herder; en Ik ken de mijne en de mijne kennen Mij.

8 HIJ WEENDE

Over zuiver meegevoel

8 BESTUDEER DE SCHRIFTEN

9 WOORDSTUDIE

Vergoten bloed, of een uitgegoten drinkbeker?

10 HET BOEK JESAJA

Deel 13 - De Heilige van Israël

‘Want het volk dat daar woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben ontvangen’.

11 HET LEVEN VAN JUDAS ISKARIOT

Deel 1

COLOFON

Doelstelling

‘Rechtstreeks’ is een maandblad voor evangelisatie en geloofsopbouw. De apostel Petrus schreef aan de gelovigen destijds: ‘...groeit op in de genade en kennis van onze Heer en Heiland Jezus Christus’ (2 Petr. 3:18). Vanuit de overvloed aan geestelijk voedsel in Gods Woord willen we graag op deze wijze iets uitdelen.

Digitaal magazine

‘Rechtstreeks’ is een digitaal blad, dat u gratis kunt ontvangen, wanneer u zich aanmeldt op:

<https://www.oudesporen.nl/>

Elf keer per jaar wordt dit blad als pdf gepubliceerd. Een pdf is met het programma **AcrobatReader®** (een gratis programma van Adobe) te lezen. Reeds gepubliceerde nummers van ‘Rechtstreeks’ zijn te downloaden op de site:

<https://www.oudesporen.nl/rechtstreeks>

Redactie

Hugo Bouter; Ger de Koning; Gerard Kramer; Jan-Paul Spoor.

Verantwoording

Naast de verantwoordelijkheid die elke auteur heeft voor de artikelen die hij schrijft, is de redactie verantwoordelijk voor publicatie ervan. Dit houdt niet in, dat de redactie het noodzakelijkerwijs 100% eens is met alle gedachten die de auteur in zijn artikelen uit. De lezer wordt aangeraden te doen wat 1 Thessalonicenzen 5:21 ons leert.

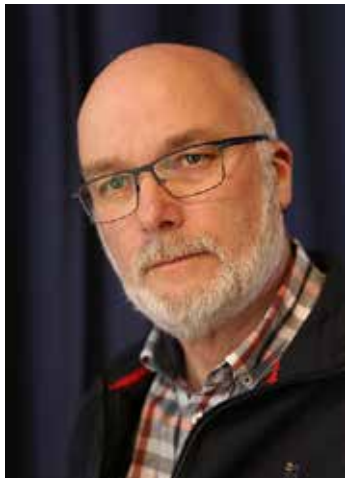
Copyright

De meeste artikelen in dit blad zijn auteursrechtelijk beschermd. Verdere openbaarmaking en/of verveelvoudiging daarvan in welke vorm dan ook is slechts toegestaan na toestemming van de redactie.

Correspondentieadres

Gouwestraat 20
4388 RC Oost-Souburg Nederland
Telefoon: (0118) 467462
E-mail: info@oudesporen.nl

Jan Paul Spoor

Even tellen

Het eerste nummer kwam uit begin januari 2004, en we zijn nu aangeland in jaargang 19. Het nummer van Rechtstreeks dat u nu leest, is nummer 200.

Toen ik in de database keek, zag ik dat inclusief dit nummer 1696 items in Rechtstreeks hebben gestaan, op in totaal 3268 pagina's. Deze zijn allemaal nagekeken door het redactieteam. Met name wil ik in dit verband Hugo noemen, die alle artikelen eerst naloopt en waar nodig corrigeert. Daarna kan meestal worden volstaan met een enkele mailwisseling over het concept. Verder wil ik natuurlijk Gerard noemen, met de vaste bijbelboekbespreking en Gerard met zijn WoordStudies. Alle drie zijn ze met hun bijdragen inhoudelijk als het ware de ruggengraat van Rechtstreeks. Natuurlijk ook een woord van dank aan al de schrijvers die regelmatig iets insturen om het te plaatsen.

In de loop van de tijd is het uiterlijk van Rechtstreeks ook 6 keer gewijzigd. En ook de gebruikte software is in de loop van de tijd gewijzigd. We begonnen in 2004 met MS Publisher en zijn in april 2010 overgestapt naar het meer professionele Adobe InDesign CS4, en zijn hiervan nu op versie 17.0 (2022).

Ongeveer 118 schrijvers hebben bijdragen geleverd aan het blad. Ik zeg 'ongeveer', want er waren ook schrijvers bij die niet bij naam bekend waren; deze stonden vaak aangegeven als NN. Veel van de 118 schrijvers zijn al vele jaren bij de Heer, dat waren ze ook voordat wij begonnen zijn met Rechtstreeks. Het is namelijk een van de doelen van Rechtstreeks om ook oudere artikelen in moderner taalgebruik aan te bieden. Dit doen we veelal op de bladzijden 4 en 5.

De gebundelde jaargangen van Rechtstreeks zijn te downloaden via deze pagina op de site: <https://oudesparen.nl/rechtstreeks.php>.

Tweehonderd in de Bijbel

Toen ik een zoekopdracht deed naar het woord tweehonderd, vond ik in de resultaten een aantal keren het

woord gebruikt in een negatieve zin, zoals bij Achan met zijn 200 sikkels zilver (Joz. 7:21). Alsook de 200 zilverstukken waarvan een beeld werd gemaakt (Richt. 17:4). Of het hoofdhaar van Absalom, dat 200 sikkels woog (2 Sam. 14:26). Maar u begrijpt, daar zocht ik niet echt naar. Ik wilde een positievere insteek. Gelukkig vond ik deze:

- Broden en klompen vijgen (1 Sam. 25:18). Abigail bracht ze naar David om zijn stemming te veranderen en zich niet schuldig te maken aan wraak.
- Granaatappels aan de zuilen (1 Kon. 7:20). De twee koperen zuilen in de tempel waren versierd met granaatappels, de ene zuil heette Jachin ('Hij stelt vast') en de andere Boaz ('in Hem is sterkte').
- Grote gouden schilden (1 Kon. 10:16; 2 Kron. 9:15). Salomo maakte deze schilden op het hoogtepunt van zijn regering.
- Hoofden van het volk, die inzicht hadden in de tijden om te weten wat Israël moest doen (1 Kron. 12:32). Deze hoofden van het volk waren gekomen om de regering van Saul te laten overgaan op David overeenkomstig het bevel van de Heere.
- Denaren (Mark. 6:37; Joh. 6:7).

Deze laatste vind ik op zich wel de mooiste tweehonderd. Er staat in deze geschiedenis het volgende: 'Toen nu Jezus de ogen opsloeg en zag dat een grote menigte naar Hem toe kwam, zei Hij tot Filippus: Waar zullen wij broden kopen, opdat dezen eten? Dit nu zei Hij om hem op de proef te stellen; want Hij wist Zelf wat Hij zou doen. Filippus antwoordde Hem: Voor *tweehonderd* denaren broden is voor hen niet genoeg dat ieder een *klein beetje* krijgt. Een van zijn discipelen, Andreas, de broer van Simon Petrus, zei tot Hem: Hier is een jongen die vijf gerstebroden en twee vissen heeft, maar wat is dat op zovelen? Jezus zei: Laat de mensen gaan zitten. Nu was er veel gras op die plaats. Dus gingen ze zitten, de mannen ongeveer vijfduizend in getal. Jezus dan nam de broden, en toen Hij gedankt had, verdeelde Hij ze onder hen die daar zaten; op gelijke wijze ook van de vissen, zoveel zij wilden' (Joh. 6:5-11).

Of het nu broden zijn, of klompen vijgen op ezels geladen; of granaatappels gehangen aan zuilen; of schilden die opgehangen of bewaard werden in het huis van de koning. Of hoofden van het volk met inzicht in de tijden, die David willen aanhangen. Uiteindelijk is het de Heer Die alles geeft. De discipelen staan er hier wat bedremmeld bij met hun 200 denaren of penningen, en dan moet de Heer alsnog vragen: 'Hoeveel *broden* hebt u? Gaat zien' (Mark. 6:38). Andreas zegt: 'Hier is een jongen die vijf gerstebroden en twee vissen heeft, maar wat is dat op zovelen?'

Conclusie

Als we gaan tellen wat er allemaal is gebeurd via deze tweehonderd nummers, staan wij er ook bedremmeld bij. 'Hoeveel broden hebt u?' zegt de Heer dan. Zelf hebben we niets, en wat we vinden is niet genoeg. De Heer zegt echter: 'Laat de mensen gaan zitten'. Het is de Heer Die ons voorziet van wat nodig is. Hem zij ook de dank en eer voor al deze nummers van Rechtstreeks. Hij heeft uitgedeeld! Een hartelijke groet namens de redactie, Jan Paul Spoor

ZIE, IK KOM SPOEDIG

SLOT - OPENBARING 3:11

L. Porret-Bolens

Nogmaals: Ik kom spoedig

Na de beschrijving van het Nieuwe Jeruzalem, de bruid, de vrouw van het Lam gedurende het duizendjarig rijk, komen we ten slotte tot het laatste hoofdstuk van dit boek. In dit hoofdstuk wordt niet alleen gesproken, zoals in Openbaring 5, over Jezus Die komt. Maar Hijzelf spreekt, zoals Hij het eenmaal gedaan heeft in de brief aan Filadelfia. Hij herhaalt drie keer de woorden: *'Ik kom spoedig.'* De hele inhoud van het boek wordt hierin samengevat (Openb. 22:7, 12, 20). Deze belofte vervult het hart van de gelovigen met vreugde, en het hart van bozen en ongelovigen met vrees.

De derde keer heeft de belofte 'Ja, Ik kom spoedig' niets met de wereld te maken, maar met de gemeente, de bruid van het Lam. Zijn hart erkent haar reeds als Zijn eigendom, terwijl Hij in een tijd van verval een blik vol genegenheid werpt op een arm Filadelfia, een gering overblijfsel dat Zijn komst met geduld verwacht.

'En hij zei tot mij: Deze woorden zijn getrouw en waarachtig, en de Heer, de God van de geesten van de profeten, heeft Zijn engel gezonden om Zijn slaven te tonen wat met spoed moet gebeuren. En zie, Ik kom spoedig. Gelukkig hij die de woorden van de profetie van dit boek bewaart' (Openb. 22:6-7). Dit vers is eigenlijk het laatste van het boek, en het herhaalt wat het eerste vers (Openb. 1:1) in dezelfde woorden had verklaard. Alle dingen die spoedig moeten gebeuren, zijn nu compleet. Er hoeft niets aan toegevoegd te worden, en ook niets ervan worden weggelaten. Maar alle dingen zijn nu bekendgemaakt om in ons hart bewaard te worden, totdat de Heer komt. *'En zie, Ik kom spoedig.'*

Deze dingen te bewaren is ook bedoeld voor het overblijfsel van de laatste dagen, in het besef dat de oordelen van God zijn aangebroken. Dan gaat het erom standvastig te blijven in het getuigenis voor de Messias en geen compromis te sluiten met het beest en de valse profeet. Weigeren hun teken te dragen, en met volharding door de Grote Verdrukking te gaan. Te wachten op de bevrijding door de verschijning van Hem, Die door de wereld en Zijn volk was verworpen. Zulke getuigen worden gelukkig verklaard. Alle oordelen die het overblijfsel ondergaat, worden afgesloten met de aankondiging van deze zaligspreking. Het is het welgelukzalig, dat zo dikwijls herhaald wordt in de Psalmen. De getrouwen zullen worden ondersteund door de blijde hoop: 'Ik kom spoedig'. Na de verschrikkelijke jaren van het uur van de verzoeking, zal de Heer op de wolken verschijnen en Zijn regering vestigen. Daarin zal dit berouwvolle en verachte overblijfsel de ereplaats op aarde innemen.

Maar de eerste belofte in vers 7: *'Ik kom spoedig'*, die vergezeld gaat met een zaligspreking, betreft niet alleen het

gelovige overblijfsel van de Joden of van de naties, waarover in dit boek wordt geschreven (Openb. 7). Het betreft ook de christelijke rest in de huidige tijd. Hoe, zult u misschien zeggen, kunnen wij dit woord bewaren, als wij de tijd van de oordelen niet hoeven mee te maken? Ik kan daarop het volgende zeggen. Het geldt voor ons, als wij ons gescheiden houden van de wereld die geoordeeld zal worden, en als wij niet de beginselen volgen van hen die de aarde bewonen, als wij wachten op Hem Die spoedig komt. De gelovigen worden hier gezien in relatie met de profetie. De profetie veronachtzamen betekent het vergeten van het plotselinge verderf dat over de wereld zal komen. Dan zoeken wij onze rust te midden van hen over wie de drie 'weeën' zullen komen. Helaas, hoeveel christenen vergeten de woorden van dit boek te bewaren, of zoeken alleen maar voedsel om hun nieuwsgierigheid te bevredigen. Het gaat erom naar de waarschuwingen te luisteren, die tot het geweten worden gericht! De woorden van de profetie bewaren betekent ook het oog richten op de vestiging van de heerlijke regering van Christus, die de oordelen zal beëindigen. Dan zal onze Heer Zelf de beloning van Zijn gehoorzaamheid ontvangen: *'Eis van Mij, en Ik zal de heidenen geven tot Uw erfdeel, en de einden der aarde tot Uw bezitting'* (Ps. 2:8).

In dit eerste gedeelte is het: 'Ik kom spoedig' voor allen ¹ die, op verschillende tijden, de woorden van de profetie van dit boek zullen hebben bewaard. In vers 12 staat een tweede: *'Ik kom spoedig'*. Wij lezen hier: *'En hij zei tot mij: Verzegel de woorden van de profetie van dit boek niet, want de tijd is nabij. Laat hij die onrecht doet, nog meer onrecht doen; en die vuil is, zich nog vuiler maken; en die rechtvaardig is, nog meer gerechtigheid doen; en die heilig is, zich nog meer heiligen. Zie, Ik kom spoedig, en mijn loon is bij Mij om ieder te vergelden zoals zijn werk is. Ik ben de alfa en de omega, de eerste en de laatste, het begin en het einde'* (Openb. 22:10-13).

De woorden van de profetie worden niet meer verzegeld tot aan de tijd van het einde, zoals eens de woorden van Daniël (Dan. 12:4). De eindtijd is nabij, zo dichtbij dat het lot van de bozen en van de rechtvaardigen onherroepelijk is vastgesteld. De onrechtvaardigen zullen niet op het laatste moment tot God terugkeren met berouw. Deze woorden tonen het: 'Wie vuil is, laat hij zich nog vuiler maken'; en die zouden tot hun geweten moeten spreken. Nauwelijks is er tijd om te ontkomen en gered te worden, met vrees, doordat zij uit het vuur gerukt worden (Jud.:23).

De eerste belofte 'Ik kom spoedig' is gericht tot het profetische overblijfsel van de eindtijd, en tot het overblijfsel van de huidige tijd dat acht geeft op het profetische Woord. Het tweede 'Ik kom spoedig' richt zich tot de wereld en de gelovigen. Het brengt tegelijkertijd beloning of straf, ieder naar zijn werk. De gelovigen van vandaag zullen deze beloning ontvangen voor de rechterstoel van Christus. Maar dit woord 'Ik kom spoedig' is ook het teken voor de oordelen, die over de ongelovige wereld zullen komen. Nu is het niet meer: *'Gelukkig hij die de woorden van de profetie van dit boek bewaart'*. Maar het is: *'Gelukkig zij die hun lange kleren wassen, opdat zij recht hebben op de boom van het leven en zij door de poorten de stad binnengaan'* (Openb. 22:14). Het gaat om het geluk van de getrouwen die hun kleren gewassen hebben in het bloed van het Lam (Openb. 7:14), die de Heer op aarde hebben gediend in praktische

1) Zowel het overblijfsel van de Joden als van de volken als van de christenen.

heiligheid. Dit geluk behoort, evenals het eerste, niet alleen tot de heiligen van nu, de heiligen van de genadetijd, maar tot alle heiligen uit de Joden en uit de volken, die het uur van de verzoeking zullen meemaken en die geloven in het offer van het Lam; en die op aarde werken van heiligheid en gerechtigheid hebben gedaan.

De beloning van de christenen en van de heiligen in de profetische eindtijd heeft op verschillende ogenblikken plaats. Voor de christenen gebeurt het, zodra ze zullen worden ingevoerd in de heerlijkheid door de komst van de Heer. Voor de heiligen uit de profetische eindtijd gebeurt het aan het begin van het duizendjarig rijk. Allen hebben recht op de boom van het leven en zullen door de poorten de stad ingaan. Maar dit woord 'Ik kom spoedig' betekent ook het uiteindelijke vonnis van de onrechtvaardigen en van hen die vuil zijn. Zij zullen voor altijd uit de stad van God worden gebannen.

De blinkende Morgenster

De laatste verzen van dit boek bevatten de woorden van de Heer Zelf: *'Ik, Jezus, heb Mijn engel gezonden om u deze dingen te betuigen voor de gemeenten. Ik ben de wortel en het geslacht van David, de blinkende morgenster'* (Openb. 22:16). De Heer stelt Zich eerst voor in Zijn koninklijke karakter. Hij is in de eerste plaats 'de wortel en het geslacht van David', overeenkomstig Jesaja 11:10, waar wij lezen: *'Want op die dag zal de Wortel van Isaï er zijn, Die zal staan als banier voor de volken. Naar Hem zullen de heidenvolken vragen. Zijn rustplaats zal heerlijk zijn.'*

Als de wortel van David zal Hij over de volken regeren. Hij zal ze verzamelen en zij zullen Hem zoeken. Het zal een heerlijke rust zijn, de rust van de liefde (Zef. 3:17). *'Want er zal een Twijgje opgroeien uit de afgehouden stonk van Isaï, en een Loot uit zijn wortels zal vrucht voortbrengen. Op Hem zal de Geest van de HEERE rusten: de Geest van wijsheid en inzicht, de Geest van raad en sterkte, de Geest van de kennis en de vreze van de HEERE'* (Jes. 11:1-2). Hij zal de ware Salomo zijn, Die regeert met de volheid van de Geest over het nieuwe Israël, dat wordt aangeduid als 'de zachtmoedigen van het land.'

In Jesaja 11:10 komt Zijn taak tot zegen voor de volken op de eerste plaats. Dit is in overeenstemming met de inhoud van het boek Openbaring. Maar Jesaja spreekt ook over de zegen voor Zijn eigen volk. In type is de Wortel van David geofferd en door dodenopstanding weer teruggekregen. Wij zien dat in het leven van Izak. Het Nageslacht van Abraham was uiteindelijk Christus (Gen. 21:12; Gal. 3:15-17). En in Hem zullen alle volken van de aarde gezegend worden (Gen. 22:18). Salomo was het nageslacht van David voor Israël. De Heer kondigt dus hier Zijn koningschap voor de volken aan in de persoon van David, en Zijn koningschap in heerlijkheid voor Zijn eigen volk in de persoon van Salomo.

Hoe groot de zegen waaraan de gemeente zal deelhebben ook mag zijn, doordat ze met Christus zal regeren, het raakt niet de diepste genegenheid van de Bruid. Maar het volgende woord van de Bruidgom: *'Ik ben de blinkende morgenster'*, doet haar hart overvloeien en laat haar antwoorden: Kom! Met Hem te heersen, en omringd te worden met de schittering van Zijn koningschap, is voor haar niet het belangrijkste. Maar Hem te bezitten, Hem alleen, dat raakt haar diep. Zij bewondert Hem in de glans van Zijn heerlijkheid, maar zij heeft Hem lief als haar Bruidgom.

Zij heeft in de nacht Zijn komst verwacht, Hij is voor haar geen onbekende. In haar hart is door hemelse genade nu al de Morgenster opgegaan, en zij verwacht Hem. Want zij had Zijn stem gehoord die tot haar sprak: 'Ik kom spoedig', reeds in de tijd dat zij als een Filadelfia met kleine kracht door dit woord was vertroost en bemoedigd – en het had vernomen van Hem, Wiens heerlijkheid zij mag delen. Zodra Hij heeft gezegd: *'Ik ben de blinkende morgenster'*, zeggen de Geest en de Bruid: 'Kom!' De Bruid reageert niet alleen, maar samen met de Geest. Hij schenkt haar kracht, en de Geest spreekt met haar over Christus. Hij is de Trooster, Die haar is geschonken in de afwezigheid van de Bruidgom. De Geest getuigt van Hem en Hij zegt ook: 'Kom', samen met haar en via de Bruid.

Als zij de Morgenster wil zien en de wolken wil beklimmen om Hem in de lucht te ontmoeten, gebeurt dit door de Geest. Hij geeft haar kracht en zal haar nooit verlaten, omdat Hij eeuwig bij haar blijft. De Trooster keert samen met de Bruid terug naar de Heer, Die Hem aan de gemeente heeft gegeven als Zijn Plaatsvervanger in de tijd van Zijn afwezigheid. Hij zal haar ook aan het einde van de lange reis – zoals Eliëzer eens Rebekka in de armen van Izak bracht – in de armen van de Geliefde brengen om voor altijd bij Hem te zijn. Nadat de gemeente bij de Heer zal zijn, zal zij ongetwijfeld de schitterende heerlijkheid van Zijn koninkrijk delen. Maar wat nog meer is: zij zal een eeuwige, onbewolkte gemeenschap met Hem delen, Die haar liefheeft en haar Zijn liefde heeft bewezen.

Hebt u wel eens eraan gedacht dat de gemeenschappelijke verwachting van de Heer de ware hoop van de gemeente is? Gelukkig degene die deze hoop kent en verwerkelijkt! Laat dit geen dode letter zijn voor ons als geliefde kinderen van God, want Hij heeft de gemeente liefgehad en Zichzelf voor haar overgegeven. Laten wij dus ook de gemeente liefhebben zoals de Heer die liefheeft. De gemeenschappelijke verwachting van de Heer komt hier op de eerste plaats. Maar er is ook nog een persoonlijke verwachting: *'En laat hij die het hoort, zeggen: Kom'*. Gelukkig de gelovige die dit laatste doet. Gelukkig zijn wij als wij allebei verwerkelijken. Wanneer de Geest de gemeente aanspoort om te zeggen: 'Kom', dan brengt Hij haar in direct contact met de gedachten van het hart van Christus.

Als de Heer spreekt tot de Bruid over Wie Hij is, dan zegt Hij niet in de eerste plaats tegen haar: 'Ik kom spoedig'. Hij wenst dat zij – aangetrokken door de schitterende glans van de Morgenster – het zelf uitroept: 'Kom'. Daarop antwoordt Hij haar Zelf. Hij spreekt hier niet meer over de zegen voor de volken, en evenmin over het trouwe overblijfsel van Israël. Maar Hij zegt tegen Zijn geliefde Bruid: *'Ja, Ik kom spoedig'*. Zijn woord is de waarheid zelf. In Hem is het Ja en het Amen. Ja, zegt Hij. Ik antwoord op je wens, Ik kom spoedig (Openb. 1:7).

JAKOB

ALS BEELD VAN CHRISTUS, DE GOEDE HERDER

Hugo Bouter

'Zodra Jakob Rachel, de dochter van Laban, de broeder van zijn moeder, zag, en het kleinvee van Laban, de broeder van zijn moeder, trad Jakob toe, wentelde de steen van de opening van de put en drenkte het vee van Laban, de broeder van zijn moeder. En Jakob kuste Rachel en verhief zijn stem en weende' (Gen. 29:2vv).

De herder en zijn toekomstige bruid

Een onverwachte ontmoeting bij een bron: dat is de kern van deze minder bekende geschiedenis uit het leven van de aartsvader Jakob. Het was echter een ontmoeting die diep ingreep in het leven van Jakob en de vrouw die hier elkaar voor het eerst leerden kennen. Het zou hun leven een nieuwe wending geven.

Deze geschiedenis vertoont parallellen met Genesis 24, maar ook met Exodus 2. Evenals destijds Eliëzer, de knecht van Abraham, dat had gedaan, had ook Jakob zich op weg begeven naar Haran, dat in Noord-Mesopotamië lag (Gen. 24:10; 27:44; 28:10). Daar woonde immers de familie van de aartsvaders (Gen. 11:31-32; 12:4; 22:20-23). Zoals Abraham voor zijn zoon Izak geen vrouw uit de dochters van de Kanaänieten wilde nemen, zo wensten Izak en Rebekka voor hun zoon Jakob geen vrouw uit de dochters van Kanaän (Gen. 27:46-28:2). De bruid werd in beide verhalen gezocht binnen de familiekring. In beide gevallen vond er een ontmoeting plaats bij de bron. In Genesis 24 ontmoette de afgezant van de familie de aanstaande bruid buiten de stad bij een waterput, in Genesis 29 ontmoette Jakob persoonlijk zijn toekomstige vrouw bij een put in het veld in de nabijheid van Haran (Gen. 29:4-5).

Jakob handelde in dit hoofdstuk als de redder in de nood. Zodra hij Rachel zag en het kleinvee dat zij hoedde, trad hij toe, wentelde de steen van de opening van de put en drenkte het vee van Laban, de broer van zijn moeder (Gen. 29:10). Hij was de sterke held, de bevrijder, de verlosser die alle moeilijkheden overwon en alle hinderpalen uit de weg ruimde. Zo kwam hij de zijnen te hulp en voorzag hij in hun behoeften.

Hier zien wij een duidelijke parallel met Exodus 2. Mozes kwam in een soortgelijke situatie enkele herderinnen te hulp en drenkte persoonlijk de kudde van zijn toekomstige schoonvader. Mozes, die later zijn eigen volk Israël zou bevrijden uit de slavernij van Egypte, 'redde' als vreemdeling in een vreemd land eerst de bruid die hem daar zou worden geschonken. Zowel Jakob als Mozes zijn in dit opzicht treffende beelden van onze Heer Jezus Christus, de machtige Held, de sterke Bevrijder. Hij is de grote Verlosser, die ons redt uit alle nood en dood en

die in al onze behoeften voorziet. Waar kunnen wij Hem ontmoeten? Bij de waterbron, waar Hijzelf de schapen drenkt met levenswater, helder en zuiver.

Wij hebben een machtige Heiland

Jakob had een lange reis ondernomen om zijn verwanten te ontmoeten, die hij niet persoonlijk kende. Toen hij bij Haran was gekomen, zag hij een put in het veld en drie kudden kleinvee die daarbij gelegd waren. Hij hoorde dat de dochter van zijn oom ook eraan kwam met de schapen van haar vader. Het verbaasde Jakob dat de herders de steen niet van de opening van de put wentelden om het vee te drinken en dan weer te gaan weiden. Maar de mannen zeiden dat ze dat niet konden. De steen was te groot en moest met vereende krachten worden verwijderd. Deze wachtende mensen laten ons in type zien hoe de mensheid uitziet naar de tijd van universele zegen die in het komende Vrederijk gestalte zal krijgen.

Maar toen Rachel dichterbij kwam en Jakob haar zag, en het kleinvee van Laban, de broer van zijn moeder, trad hij toe en toonde zijn buitengewone kracht door helemaal alleen de steen van de opening van de put te wentelen en het vee van Laban te drinken. Hier zien wij tot welke grote dingen de kracht van het geloof en de kracht van de liefde in staat zijn. Deze verborgen energie verzet bergen. Ze ruimt grote hindernissen uit de weg en doet onverwachte zegen stromen.

Dit gebeurde allemaal vóóordat de eigenlijke tijd daartoe was aangebroken. En het is een beeld van wat er nu plaatsvindt in de huidige bedeling van Gods genade, nog vóór de tijd van de herstelling en wederoprichting van alle dingen (Hand. 3:21). De Heer Jezus heeft de grote kracht van Zijn liefde jegens ons bewezen door Zichzelf geheel en al te geven en op te offeren. Zo kwam Hij Zijn 'verwanten', het nageslacht van Abraham, te hulp (Hebr. 2:14-18).

Liefde in actie

Zo overwon Hij de duivel, de dood en de zonde. Hij deed dat in Zijn wonderbare opstandingskracht; want door Zijn opstanding uit de doden is Hij verklaard Gods Zoon te zijn in kracht (Rom. 1:4). Christus heeft Zijn *opstandingskracht* jegens ons bewezen door ons, hoewel wij zwak en krachteloos waren, ja, zelfs dood door onze overtredingen, met Hem te doen opstaan tot een nieuw leven (Rom. 5:6; Ef. 2:5-6). Hij deed wat niemand anders kon doen. De sterke Held, de machtige Heiland, overwon dood en graf. De dood kon Hem niet vasthouden, de steen kon Hem niet tegenhouden. Hij wentelde die Zelf weg om zo te zeggen, hoewel het een engel was die Hij daartoe gebruikte (Matt. 28:2). Het is zeker niet toevallig dat er in het verslag van Jezus' opstanding uit de doden ook wordt gesproken over een zeer grote steen, die de vrouwen niet konden afwentelen (Mark. 16:3-4).

Jakob wentelde de steen van de opening van de put en vervolgens drenkte hij de kudde, die ook een beeld is van de gemeente (Joh. 10; 1 Petr. 5). Zoals wij reeds zagen, is het Christus' dood die ons het leven schenkt. Uit het geopende graf, uit Zijn dood en opstanding, vloeit een 'stroom' van leven en zegen. De gemeente van God deelt hierin vóóordat de tijd van universele zegen aanbreekt voor Israël en voor de wereld. Zij is dus op bijzondere wijze gezegend. Zij is de

*Ik ben de goede herder;
en Ik ken de mijne en de
mijne kennen Mij.*

éne kudde die door de sterke Verlosser, die de Grote Herder van Zijn schapen is, wordt gedrenkt met het 'levende water'. Als de Goede Herder heeft Christus Zijn leven voor ons ingezet (Joh. 10:11). Als de Opgestane is Hij de Grote Herder van de schapen (Hebr. 13:20). Als zodanig drenkt Hij ons nu met Zijn Geest (1 Kor. 12:13). Tevens gaat Hij ons voor als de Leidsman en de Voleinder van het geloof (Hebr. 12:2). Hij is de ware Jakob, de Verlosser, de meerdere van Mozes.

Christus is allereerst de Dienaar van Israël

Wij moeten hierbij wel aantekenen dat het doel van Christus' komst in het vlees in de eerste plaats Israël betrof. Hij kwam voor Zijn verwanten naar het vlees, Zijn eigen volk. Hij zocht 'het Zijne' (Joh. 1:11), en ontfermde Zich over 'het nageslacht van Abraham' (Hebr. 2:16). Zo zien wij in deze geschiedenis dat Jakob optrad als de bloedverwant van Rachel, die een type van Israël is. Jakob had Rachel lief en ter wille van haar wilde hij zeven jaren dienen (Gen. 29:18).

Het Nieuwe Testament bevestigt deze gedachte. Paulus legt uit dat Christus allereerst de Dienaar van de besnedenen (of: de besnijdenis) is geweest (Rom. 15:8). Hij heeft een

volmaakt dienstwerk verricht voor Gods uitverkoren volk. Als gelovigen uit de volken zijn wij pas in tweede instantie op het toneel verschenen. Dat was louter een zaak van Gods ontferming: Zijn onverdiende gunst jegens hen die veraf waren (Rom. 15:9; Ef. 2:12-13). Dat de dingen na Christus' komst in het vlees anders gegaan zijn, heeft te maken met Israëls *verwerping* van de Messias. Daardoor is het heil direct tot de volken gekomen. Zo is Lea, de niet-beminde, een beeld van de bruidsgemeente uit de volken. Israël als natie zal later worden gezegend, zoals Rachel ook pas later aan Jakob tot vrouw werd gegeven.

Het is echter bijzonder treffend om te zien hoe Jakob bewogen werd door zijn liefde voor Rachel, en hoe die liefde hem in actie deed komen (Gen. 29:10), hem ontroerde (vs. 11), en hem aanzette tot dienstbaarheid (vs. 18-20). In dit opzicht is hij ook in praktisch opzicht een geweldig voorbeeld voor gelovige mannen, die immers ertoe worden opgeroepen hun eigen vrouwen lief te hebben als zichzelf (Ef. 5:25vv.).

HIJ WEENDE

OVER ZUIVER MEEGEOVOEL

Daniel Melui

‘En zij kusten elkaar, en huilden met elkaar...’ (1 Sam. 20:41).

We lezen in de Schrift zevenmaal dat David weende:

1. Hij weende samen met Jonathan, toen de twee vrienden elkaar voor de laatste maal zagen (1 Sam. 20:41).
2. Hij weende met zijn mannen in Ziklag, toen de Amalekieten hun vrouwen en kinderen hadden geroofd (1 Sam. 30:4).
3. Hij weende, toen hij hoorde dat Saul en Jonathan in de strijd tegen de Filistijnen waren gesneuveld (2 Sam. 1:11-12).
4. Hij weende bij het graf van Abner (2 Sam. 3:32).
5. Hij weende, toen men zei dat Absalom al Davids zonen had verslagen (2 Sam. 13:36).
6. Hij weende, toen hij uit Jeruzalem moest vluchten voor Absalom (2 Sam. 15:30).
7. Hij weende, toen hij hoorde dat zijn zoon Absalom door Joab was gedood (2 Sam. 19:1).

We lezen van Jozef ook zevenmaal dat hij weende:

1. Hij weende, toen hij zijn broers sinds lange tijd weer zag (Gen. 42:24).
2. Hij weende, toen hij zijn broer Benjamin terugzag (Gen. 43:30).

3. Hij weende, toen hij zich aan zijn broers bekend maakte (Gen. 45:2).
4. Hij weende, toen hij zijn broer Benjamin omhelsde (Gen. 45:14).
5. Hij weende, toen hij zich aan al zijn broers bekend maakte (Gen. 45:15).
6. Hij weende, toen hij na lange tijd zijn vader Jakob weer zag (Gen. 46:29).
7. Hij weende, toen zijn vader Jakob gestorven was (Gen. 50:1).

Beiden, zowel David als Jozef, zijn prachtige typen van Christus. Ook van Hem lezen we meerdere malen dat Hij weende:

- over Jeruzalem, toen Hij dacht aan het ongeloof van de inwoners in hun toekomstige verdrukking (Luk. 19:41).
- bij het graf van Lazarus (Joh. 11:25).

In Zijn volmaakte meegevoel met ons mensen was Hij blij met de blijden en weende Hij met de wenenden (Rom. 12:15). Maar toen Hijzelf weende, werd Hij bespot (Ps. 69:11-13). De Heere Jezus is in alles geworden zoals wij (Hebr. 2:17). Hij was een Mens, geheel zoals wij, uitgenomen de zonde. Omdat Hij helemaal niets met de zonde te doen had, waren Zijn gevoelens zuiverder, edeler en dieper dan bij ons. Ook nu is dat niet anders, want Hij keerde als Mens terug naar de hemel om daar voor ons te bidden en te pleiten. Zijn gevoelens, Zijn liefde en Zijn mededogen gaan veel verder en hoger dan onze ervaringen van liefde en meegevoel.

Dit wordt heel aanschouwelijk getoond door wat hierboven al is genoemd. Zowel Jonathan, in wie wij een beeld zien van onszelf als gelovigen, als David die naar de Heere Jezus verwijst, hebben gehuild, maar van David wordt gezegd dat hij bovenmate weende (Elberfelder Bibel). En zo zal het altijd zijn: in tegenstelling tot onze oppervlakkige en ondiepe ervaringen waren Zijn waarnemingen en gevoelens altijd volkomen. Ook dat kan ons steeds meer brengen tot aanbidding van Zijn heerlijke Persoon.

BESTUDEER DE SCHRIFTEN

Vragen

Antwoorden

1. Wat is de eerste kleur die in de Bijbel wordt genoemd?
2. Wie vroeg de Heer om de discipelen de Vader te tonen?
3. Hoeveel vruchten brengt de boom van het leven iedere maand voort?

1. Groen (Gen. 1:30).
2. Filippus (Joh. 14:8).
3. Twaalf vruchten (Openb. 22:2).

VERGOTEN BLOED, OF EEN UITGEGOTEN DRINKBEKER?

Gerard Kramer

In dit artikel bestuderen we een interessant vertaalprobleem. Leest u eerst aandachtig de volgende weergaven van het slot van Lukas 22:20. Ze luiden als volgt:

- **SV** - Deze drinkbeker *is* het nieuwe testament in Mijn bloed, hetwelk voor u vergoten wordt.
- **NBG'51** - Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed, die voor u uitgegoten wordt.
- **Voorhoeve 1966, Telos 1982 en Telos 2018** - Deze drinkbeker is het nieuwe verbond in mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.
- **Willibrordvertaling 1966** - Deze beker is het Nieuwe Verbond in mijn bloed, dat voor u wordt vergoten.
- **Willibrord 1995** - Deze beker is het nieuwe verbond door mijn bloed; hij wordt voor jullie leeggegoten.
- **Willibrordvertaling 2016** - Deze beker is het Nieuwe Verbond in mijn bloed, dat voor jullie wordt vergoten.
- **HSV** - Deze drinkbeker *is* het nieuwe testament in Mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.
- **Naardense Bijbel** - Deze drinkbeker is het nieuwe verbond door mijn bloed, dat voor u vergoten wordt.
- **NBV'04 en NBV'21** - Deze beker, die voor jullie wordt uitgegoten, is het nieuwe verbond, dat door mijn bloed gesloten wordt.

Natuurlijk vallen er verschillen op, zoals in het gebruik van hoofdletters, of in de keuze voor verbond of testament, voor beker of drinkbeker. Maar het belangrijkste verschil lijkt mij het volgende. Ik laat het zien in de vorm van twee vragen:

1. Spreekt de Heer Jezus in Lukas 22:20 tot Zijn discipelen over *Zijn bloed, dat voor hen vergoten wordt?* De meeste Bijbelvertalingen kiezen hiervoor.
2. Of legt Hij hun uit dat *de beker voor hen uitgegoten wordt?* Deze laatste optie is terug te vinden in NBG'51, Willibrord 1995, NBV'04 en NBV'21.

Hoe kan zo'n ingrijpend verschil in vertaling ontstaan? Of is het een kwestie van verschillende handschriften? Toen iemand mij onlangs op dit verschil in vertaling wees, dacht ik direct aan een verschil in handschriften – maar dat blijkt niet het geval te zijn. Zowel de Textus Receptus als de tekst van Nestle-Aland gaan uit van dezelfde Griekse tekst.

De vertaling

Het is dus een probleem in de vertaling. Het tekstelement 'dat/die voor u uit- of vergoten wordt' is de weergave van

het Griekse *to huper humoon ekchunnomenon*. De vraag is: Waar hoort het bij? Het is een onzijdig tekstelement, en het is goed te weten dat in het Grieks de woorden 'bloed' en 'beker' allebei onzijdig zijn. Maar de naamval moet ook nog kloppen. En daar zit hem het probleem: 'dat/die voor u vergoten wordt' staat namelijk niet in de naamval van het woord *bloed*¹ – zoals ik verwachtte – maar in de naamval van het woord *beker*²! Hebben al die vertalingen die uitgaan van 'mijn bloed, dat voor u vergoten wordt', het dan fout? Wat ook nog moet worden vermeld, is dat de woorden 'dat/die voor u uit- of vergoten wordt' weliswaar direct na 'in mijn bloed' staan, maar aan het einde van de zin – en inderdaad in de naamval van 'deze beker', die aan het begin van de zin genoemd wordt.

Maar toch: grammaticaal is er niets in te brengen tegen de weergave van NBG'51, NBV'04 en NBV'21. Zij verbinden, keurig volgens de regels³, het onzijdige deelwoord met het onzijdige zelfstandig naamwoord, oftewel: zij laten 'die uitgegoten wordt' terugslaan op 'deze beker'. Waarom doen die andere vertalingen dat dan niet? Kennen die vertalers hun grammatica niet? Hebben zij het dus allemaal mis?

De parallelplaatsen in Mattheüs en Markus

In een geval als dit is het nuttig te kijken naar de parallelplaatsen. Want het Nieuwe Testament bevat nog twee verslagen van de instelling van het avondmaal:

- Mattheüs 26:28 'Want dit is mijn bloed van het <nieuwe> verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden';
- Markus 14:24 'Dit is mijn bloed, <dat> van het <nieuwe> verbond, dat voor velen vergoten wordt'.

Dit is in feite een verwijzing naar Jesaja 53:12, waar blijkt dat het gaat om het uitgieten of uitstorten van Zijn leven in de dood! Daaraan denken we bij het drinken van de beker.

In deze beide plaatsen in Mattheüs en Markus is 'dat ... vergoten wordt' de weergave van Gr. *to ekchunnomenon*. In beide gevallen kan dit tekstelement alleen maar met het woord 'bloed' worden verbonden. De beker is al eerder genoemd, en is ook grammaticaal buiten beeld.

En Lukas dan?

Hoe zit dat dan met de tekst van Lukas? Want als we Mattheüs en Markus lezen, zien we dat de Heer gesproken heeft over het *vergieten van bloed* en niet over het *uitgieten van een beker*. Is het misschien toch mogelijk ook Lukas' versie van de instelling van het avondmaal zo te vertalen, dat ook bij hem sprake is van het vergoten bloed? Ja, dat kan zeker, en dan moeten we zijn manier van schrijven beschouwen als een geval van een grammaticaal niet correcte, maar inhoudelijk begrijpelijke manier van het combineren van woorden – een verschijnsel waaraan elke wetenschappelijke Griekse grammatica

1) Gr. *haimati* is een dativus, afhankelijk van het voorzetsel *en* ('in'), terwijl *to ... ekchunnomenon* een nominativus is, evenals *potèrion*, 'de drinkbeker'.

2) Gr. *potèrion* is hier een nominativus; het is het onderwerp van 'is'.

3) In het Gr. horen een deelwoord en een zelfstandig naamwoord bij elkaar als ze overeenstemmen in geslacht, getal en naamval – aan alle drie de voorwaarden wordt hier voldaan.

aandacht besteedt⁴, en dat juist in de schriftelijke weergave van *gesproken* teksten niet vreemd is – ook in het Nieuwe Testament komt het een aantal keren voor. Juist omdat

4) Dit verschijnsel noemt men wel *incongruentie*. Zie hierover E. van Emde Boas, A.Rijksbaron, L.Huitink, M. de Bakker, *The Cambridge Grammar of Classical Greek*, Cambridge 2019, 322-327; F.Blass, A. Debrunner, F.Rehkopf, *Grammatik des neutestamentlichen Griechisch*, Göttingen 1976, §136-137.

HET BOEK JESAJA

DEEL 13 - DE HEILIGE VAN ISRAËL

Ger de Koning

Jesaja 31 - Alleen de HEERE verlost

Verzen 1-3. De neiging om zijn hoop op de wereld – Egypte is een beeld van de wereld – te vestigen is diepgeworteld in het hart van de mens. Daarom komt in dit korte hoofdstuk een herhaling van de waarschuwing daartegen, voorafgegaan door een krachtig ‘wee’. Vertrouwen op paarden stelt altijd een vals vertrouwen voor (Ps. 20:8). God beoordeelt die weg als een ‘afdalen’; de weg van God af is naar beneden.

Verzen 4-7. Hier zegt Jesaja tegen het gelovig overblijfsel dat de HEERE voor *hen* als een leeuw is – Hij is ‘de Leeuw uit de stam van Juda’ (Openb. 5:5) – die over zijn prooi waakt. We hebben hier een van de duidelijkste plaatsen in het Oude Testament over de terugkomst van de Heer Jezus naar de aarde (vgl. Zach. 14:4). Het gaat hier om Zijn verschijning om Israël te redden en daarmee de beloften aan Abraham, Izak en Jakob te vervullen. Als Jesaja de HEERE zo aan hen heeft voorgesteld, is het hart ontvankelijk gemaakt om de oproep tot bekering te horen en daaraan gevolg te geven (vers 6), want de HEERE geeft alleen uitredding na hun bekering.

Verzen 8-9. De vijand die Jeruzalem zo benauwt, Assyrië, zal vallen door het zwaard. Dat zwaard zal de HEERE Zelf hanteren. Het zal ‘de rots’, Assyrië, van schrik vergaan bij het zien van de majesteit van de HEERE.

Jesaja 32 - Het Vrederijk komt

Verzen 1-4. Het begin van dit hoofdstuk beschrijft de situatie die volgt op de bevrijding van het vorige hoofdstuk, waar Christus gekomen is om Zijn volk uit te redden. Daarop volgt nu de ontmoeting met Hem persoonlijk en de voorzegging van de duizendjarige regering van Christus (vers 1; vgl. 2 Sam. 23:3; Jer. 23:5). Christus is ‘[die] Man’ (vers 2), Die persoonlijk de bescherming en verkwikking is voor degenen die aan het begin van het Vrederijk nog bedreigd worden door vijandige machten uit het uiterste noorden, dat is Rusland (Ezech. 38-39).

Mattheüs en Markus zo duidelijk spreken over het *bloed* dat vergoten is, is het moeilijk voor te stellen dat Lukas de Heer iets anders heeft laten zeggen. En wat de beker betreft: de Heer heeft de discipelen niet gevraagd die *leeg te gieten*, zoals bij een plengoffer, maar er allen uit te *drinken* (Matth. 26:27) – en dat is precies wat zij ook gedaan hebben (Mark. 14:23).

Verzen 5-8. In het Vrederijk zal de gerechtigheid heersen en zal er ook een einde zijn gekomen aan de omkering van de waarden en aan de volkomen verkeerde beoordeling van de verhoudingen in Gods volk.

Verzen 9-14. Hier is Jesaja weer terug in Jeruzalem. Hij keert zich met scherpe woorden tegen de zelfverzekerde vrouwen in de stad (vgl. Jes. 3:16-26). Hij veroordeelt hun zorgeloosheid, terwijl het oordeel voor de deur staat (vgl. Am. 6:1a). Jesaja stelt hun voor dat het er over niet al te lange tijd allemaal troosteloos en hopeloos zal uitzien (verzen 12-14).

Verzen 15-20. Hier kijkt Jesaja weer vooruit naar het duizendjarig Vrederijk. Het begint met de – tweede – uitstorting van de Geest (Ezech. 36:25-27; Joël 2:28; Zach. 12:10), dit keer op het gelovig overblijfsel van Israël. Daardoor zal er een overvloed zijn aan vruchtbaarheid (vers 15), gerechtigheid (vers 16) en vrede, rust en veiligheid (verzen 17-18). Het gaat hier niet gaat over de *inwoning* van de Geest – dat geldt alleen voor de gemeente – maar over de *werking* van de Geest in dit verlost volk.

‘Want het volk dat daar woont, zal vergeving van ongerechtigheid hebben ontvangen.’

Jesaja 33 - God staat op om Jeruzalem te verlossen

Verzen 1-4. In Jesaja 28-32 wordt vijf keer een ‘wee’ uitgesproken over Israël en Juda (Jes. 28:1; 29:1,15; 30:1; 31:1). Het zesde ‘wee’ wordt nu uitgesproken over de ‘verwoester’, dat is Assyrië, en over ‘u die trouweloos handelt’, dat is de antichrist (vers 1). Aan de definitieve afrekening door de HEERE met Assyrië en de antichrist gaat een tijd vooraf waarin deze vijanden Gods volk in grote nood zullen brengen.

Verzen 5-6. Deze verzen vormen een tussenspel, waarin het gaat over de vestiging van het duizendjarig Vrederijk. Dat is ook nu nog toekomst, want nergens in de geschiedenis van Israël is wat hier staat ooit vervuld.

Verzen 7-9. De boden die namens Hizkia met een voorstel voor vrede naar Assyrië zijn gegaan, zijn beschaamd uitgekomen (2 Kon. 18:14, 17). De profeet ziet dat Assyrië de beloften die gedaan zijn om te helpen en het verbond heeft verbroken (vers 8). Hij ziet in de geest ook hoe vreselijk deze verwoester tegen de steden en de mensen in Israël tekeer zal gaan en wat de gevolgen daarvan zijn voor het land.

Verzen 10-13. Het verraad van de koning van Assyrië is in de komende verzen aanleiding voor de HEERE, dat is de Heer Jezus, om in te grijpen. Hij zal 'opstaan' en 'verhoogd' en 'verheven' worden (vgl. Jes. 52:13). Dit zijn drie omschrijvingen van Zijn overgaan tot handelen. Dan zal de nietigheid blijken van alles wat Assyrië zich heeft voorgenoemen. Het oordeel over de Assyriërs is een voorbeeld van het oordeel over alle volken.

Verzen 14-19. Jesaja stelt enkele gewetensvragen, waardoor de Israëlieten zichzelf in het licht van God zien. Uiterlijke belijdenis is niet voldoende. De *harten* moeten worden gezuiverd, en het resultaat daarvan is een godvrezend overblijfsel. Zij zullen kunnen wonen in de tegenwoordigheid van de Heilige van Israël, omdat er in

hen niets meer te veroordelen valt. Zij zullen hun Koning-Messias in Zijn schoonheid zien als Hij terugkomt om alle beloften te vervullen. Zij zullen het grote, uitgestrekte Israël zien zoals dat aan Abraham is beloofd (Gen. 15:18). Dat is hun beloning, omdat zij hun ogen hebben toegesloten om het slechte niet aan te zien.

Verzen 20-24. Sion zal worden gezien in haar heerlijkheid (Ps. 48:1-15). Het zal een vredige woonplaats zijn met een duurzame veiligheid, die nooit meer in gevaar zal komen. Het zal een stad zijn waar de feesten van de HEERE weer zullen worden gehouden. De oorzaak daarvan is dat de HEERE Zelf daar woont. De heerlijkheid van de stad wordt extra groot door de overvloed aan wateren, waarop echter geen vijandige oorlogsschepen zullen varen.

De HEERE is hun 'Rechter', Die het recht zal uitoefenen over de vijanden. Hij is hun 'Wetgever', Die Zijn wet in hun harten geeft. Hij is hun 'Koning', de Gezalfde over Sion, Die zegenrijk regeert. Hij is ten slotte ook hun Verlosser, Die deze heerlijke toestand tot stand heeft gebracht door Zijn volk te verlossen van hun zonden en van hun vijanden.

HET LEVEN VAN JUDAS ISKARIOT

DEEL 1

Kris Tavernier

Wie kent hem niet, Judas Iskariot, de verrader van Jezus? Hij die het grootste verraad uit de wereldgeschiedenis heeft gepleegd en die de Zoon van God, Jezus Christus, verraadde – jawel – met een kus. Er wordt niet vaak over hem gesproken of geschreven, want er valt eigenlijk ook maar weinig positiefs over hem te zeggen. Toch willen we nu stilstaan bij deze persoon en zijn voorbeeld als een ernstige waarschuwing voor onszelf overdenken. Judas is natuurlijk geen positief voorbeeld, maar dat wil niet zeggen dat we geen belangrijke lessen kunnen leren uit zijn leven.

De naam Judas is de Griekse vorm van de Hebreeuwse naam Juda (of: Jehoeda). De naam wordt in verband gebracht met het werkwoord voor 'loven' of 'prijzen', met de notie van 'danken'; het betekent dus zoveel als 'lofprijzen'. Judas Iskariot heeft zijn naam helaas geen eer aangedaan, integendeel. Er zijn meerdere voorstellen gedaan met betrekking tot de betekenis van het toevoegsel 'Iskariot' bij zijn naam. De toevoeging wordt gebruikt ter onderscheiding van een andere discipel met deze naam, die Judas Thaddeüs heette (Matt. 10:3; Mark. 3:18). Deze werd gewoonlijk aangeduid als de broer of de zoon van een zekere Jakobus (Luk. 6:16; Joh. 14:22; Hand. 1:13). De vader van Judas Iskariot heette echter Simon (Joh. 6:71; 13:26). Waarschijnlijk betekent de bijnaam 'Iskariot' eenvoudigweg: 'afkomstig uit Keriot'. Keriot was een plaats in het zuiden van Judea, nabij Hebron (Joz. 15:25). Judas is dan de enige van de twaalf discipelen die afkomstig was uit Judea.

De reputatie van Judas

Judas heeft naam gemaakt, en dat heeft tot verschillende spreekwoorden en gezegden geleid. Het meest bekend is wellicht de Judaskus, d.i. een vriendelijk gebaar stellen maar met valse bedoelingen, een teken van vriendschap door een verrader of iemand met onechte sympathie. De Judasgroet is een valse groet. Het Judasloon is het verradersloon, of vals verdiend geld. Een Judaszoon is een verrader. Of gewoon een Judas is een valsaard, een huichelaar, iemand die afspraken niet nakomt of zelfs een boef of een dief is. Iemand 'Judassen' betekent iemand beledigen, treiteren of verklikken. Een Judasbiografie is een biografie over iemand met een onvoorspelbaar en onhebbelijk karakter. Het spreekwoord 'hij beheert de Judas' betekent dat iemand penningmeester is. 'Judas is nog niet dood' betekent dat er nog altijd verraders zijn. De plant 'de wilde Judaspenning' dankt haar naam aan de droge tussenschotten die op zilveren penningen lijken. Ja, Judas heeft zijn naam dan wel gekregen, maar een mooie reputatie is het niet.

Laten wij ons beijveren om wel een goede reputatie uit te dragen. Niet een reputatie die tot onze eigen eer strekt, maar die de mensen wijst op God en Jezus: 'Laat zo uw licht schijnen voor het oog van de mensen, opdat zij uw goede werken zien en uw Vader Die in de hemelen is, verheerlijken' (Matt. 5:16; vgl. Fil. 2:15). Zou het niet steeds zo moeten zijn, dat de mensen om ons heen weten dat we christenen zijn en dat ook kunnen merken? Dat het hen opvalt dat ons christen zijn ook merkbaar is ons gedrag, in onze woorden, onze houding, onze keuzes en onze beslissingen?

Judas Iskariot was een van de twaalf discipelen

Samen met nog elf andere discipelen behoorde Judas tot 'de twaalf', de intieme kring van volgelingen rond Jezus. Deze twaalf mannen worden bij naam genoemd in de evangeliën (Matt. 10:2-4; Mark. 3:16-18; Luk. 6:14-16). In deze opsommingen wordt Judas telkens veelbetekenend als laatste genoemd. We moeten daar echter niet uit afleiden dat Judas achtergeplaatst werd of als minder

meetelde. De verklaring zal er veeleer in gelegen zijn dat de evangelienschrijvers hem nadien, omwille van zijn verraad, als laatste hebben geplaatst.

Hij was dus een van de twaalf, totdat Jezus hem wegstuurde tijdens de laatste sedermaaltijd, vóór de instelling van het zgn. laatste avondmaal. Tot dan toe werd Judas Iskariot gerekend als 'één van de twaalfen' of behorend bij 'de twaalf', zelfs tot op het moment van het verraad in de hof van Getsemané (zie o.a. Matt. 26:14, 20, 47; Mark. 14:10, 43; Luk. 22:47; Joh. 6:71). Petrus zegt van Judas dat hij onder de discipelen werd gerekend, en dat hij zijn deel aan deze bediening had gekregen (Hand. 1:17). Hij had net als de anderen een opzienschap of ambt (vs. 20). Judas mocht er overal bij zijn, net zoals de andere elf.

Wat een bevoorrechte positie had hij toch! Er zijn maar twaalf mannen in de wereldgeschiedenis, die met de Zoon van God drie jaar hebben mogen optrekken. Hij mocht Jezus' woorden horen en zijn wonderen met eigen ogen zien. Hij heeft gezien hoe Jezus Zijn macht liet zien over de natuur, over demonen en zelfs over de dood. Hij werd net als de anderen erop uit gezonden om te prediken en ook zelf wonderen te verrichten (Matt. 10:1vv.). We kunnen nog zoveel meer aanhalen. Desondanks bleef zijn hart gesloten. Uiteindelijk bleek dat hij het geld meer lief had dan de Heer Jezus. Zoals Jezus Zelf heeft gezegd: 'Niemand kan twee heren dienen, want hij zal òf de één haten en de ander liefhebben, òf zich aan de één hechten en de ander verachten. U kunt niet God dienen en Mammon' (Matt. 6:24).

Laten wij de les ter harte nemen en ons hechten aan de Heer Jezus. Hebben we het zojuist genoemde vers goed gelezen? Het gaat over *hechten*, dat is jezelf helemaal vastklemmen aan iemand, onlosmakelijk verbonden zijn. Laten wij ons hart ervoor bewaren dat wij geen liefde opvatten voor de dingen van de wereld. Is het ook geen beetje verraad te noemen, wanneer wij meer liefde krijgen voor iets anders dan voor de Heer Jezus Christus? 'Overspeligen, weet u niet dat de vriendschap jegens de wereld vijandschap is jegens God?' (Jak. 4:4). Ons met liefde hechten aan Jezus is een krachtig wapen om weerstand te bieden tegen de verleidingen van de wereld. We hebben allemaal wel een zwakke plek, iets waardoor wij te verleiden zijn. Voor Judas was dat het geld, voor ons kan het evengoed iets anders zijn. Er zijn veel dingen die ons kunnen wegtrekken van Jezus, en voor ieder van ons is het wel iets anders. Ons hart vat vast wel ergens liefde voor op, laat het de liefde tot God zijn.

Laten wij dan ook volop gebruik maken van de bevoorrechte positie die wij hebben om vrij deel te nemen aan erediensten, Bijbelstudies, kringen en bidstonden, om in de Bijbel te lezen en christelijke muziek te beluisteren. Ook op het internet valt er veel te vinden waardoor wij ons kunnen voeden met Christus en met het Woord van God. Laten wij ons hart en onze gedachten vullen met Jezus' woorden en leren van Zijn daden. We mogen tot Zijn gemeente behoren, laten wij Hem dan ook steeds meer liefhebben. Er is een steeds intiemer hechten aan de Ander nodig, zoals dat in een huwelijksrelatie ook het geval is.

Judas was een en al schijn

Wat moet Judas een leven vol schijn hebben geleid in de jaren dat hij met Jezus en de discipelen optrok, of althans een deel daarvan. We weten niet of Judas van het begin al

erop uit was om geld te stelen, of pas toen hij het beheer over het geld had gekregen (Joh. 12:6; 13:29). Als we ervan uitgaan dat Judas aanvankelijk toch oprecht Jezus volgde, is het langzaam misgegaan. En toen begon een leven vol schijn. Hij nam geld weg uit de kas voor zichzelf. Op een gegeven moment werd Jezus gezalfd in Bethanië door Maria, met kostbare nardus (Matt. 26:6-13; Mark. 14:3-9; Joh. 12:1-8). De discipelen vonden dit een verkwesting en vooral Judas, die het geld door zijn vingers zag glippen.

Volgens het relaas in Mattheüs en Markus waren meerdere discipelen verontwaardigd. Maar volgens het Johannesevangelie nam Judas het voortouw bij het tonen van die verontwaardiging. Dit is ook de enige situatie waarin we Judas het voortouw zien nemen onder de twaalf. De zelf was dan ook ongeveer een jaarloon waard. Het schijnheilige van zijn gedrag is dat hij oppert dat de zelf beter kon worden verkocht om het geld aan de armen te geven. Jezus wijst de discipelen echter terecht, en dus vooral Judas. Treffend staat er in Mattheüs 26:14-16 dat Judas daarop naar de overpriesters ging en geld vroeg om Jezus over te leveren (vgl. Mark. 14:10-11). Hij kreeg dertig zilverlingen voor zijn verraad. Dat is zo'n drie à vier maanden arbeidersloon, ongeveer een kwart van de waarde van de nardus. De profeet Zacharia had het verraad voor dertig zilverstukken voorzegd (Zach. 11:12-13), maar er ging geen belletje rinkelen bij Judas.

Vanaf dat moment zocht hij een gelegenheid om Jezus over te leveren. Voortaan vulde dit zijn gedachten. Het gaat van kwaad tot erger. Het is tijd voor het laatste avondmaal, en Judas laat net als de anderen zijn voeten wassen door Jezus, de Man die hij even later zou verraden. Maar blijkbaar geeft hij tijdens die maaltijd geen krimp en doet gewoon zoals de anderen. Niemand van de elf andere discipelen heeft door wat er aan de hand is. Vervolgens spreekt Jezus over een verrader. Alle discipelen vragen aan Jezus of hij het toch niet is (Matt. 26:22). Terwijl zij Jezus aanspreken met 'Heer', zegt Judas echter: 'Ik ben het toch niet, Rabbi?' (vs. 25). Voor Judas is Jezus voortaan slechts een rabbi, zoals zoveel anderen. Hij kan de schijn wel ophouden, maar hier valt hij toch door de mand. Jezus is niet langer zijn Heer, maar slechts een leraar. Vervolgens leidt Judas het arrestatieteam, en ook dan houdt hij de schijn op. Als hij Jezus ziet, roept hij uitbundig 'Rabbi' en geeft Jezus een innige kus (Matt. 26:49; Mark. 14:45), alsof hij dolgelukkig is om Jezus terug te zien. Wat een verhaal van schijn en leugen.

We moeten onszelf niet beter voordoen dan we zijn. We hebben allemaal onze zwakheden en ons falen. Natuurlijk moeten we daarmee ook niet te koop lopen, maar we moeten anderzijds ook niet schijnheilig doen of vroom spreken. En vooral moeten we niet denken de schijn te kunnen ophouden tegenover God. We kunnen helemaal niets voor Hem verbergen. Hij weet het toch allemaal. Hij kent ons falen. Laten wij in de plaats van de schijn op te houden open en eerlijk zijn tegenover God. Laten wij het tegen Hem uitspreken als wij falen of waarmee wij worstelen, welke verleidingen wij ervaren. Dan zal Hij ons tegemoet komen. Laten wij om Zijn bescherming en hulp bidden om te kunnen weerstaan. Laten wij Hem bidden om het werk van de Geest in ons, om ons te helpen een leven te leiden zoals Hij dat wil.

